Δεύτερη
δάκτυλος

"ΠΕΡΙΝΘΙΑ"

Μενάνδρου Κωμῳδία

Menandri: Reliquiae in Papyris et Membranis Servatae
Chr. Jensen. edidit Berolini 1929
Bibliothecae Graecae et Latinae Auctarium Weidmannianum Vol. I.

v. LVII - LIX

De Perinthia

Papyrus Oxyrhynchia 855.

Unicum tantum columnae pars inferior servata est (13x16,3), quam anno 1908 ediderunt et ad Menandrum rettulerunt Grenfell et Hunt (Oxyrh. Pap. VI p. 150 sq.)

Ex Perinthia desumptam esse demonstravit Koerte (Hermes XLIV 1909 p. 309 sq.).

Scriptura est tertii p. Chr. n. saeculi.

Scriptio plena nusquam occurrit, apostrophi semper fere ponuntur, accentus bis additi sunt (13 ἐτώ, 16 ἐκνικθής), spiritus semel invenitur (14 ἐΣΔΠΑΤΑΝ), crasis semel indicata est (22 κἂν = καὶ ἐάν), personarum vicer more solito notantur, personarum sigla ter versibus superscripta sunt (10, 20, 21)

Versus ad ultimum fabulae actum pertinent.

Adsunt in scaena Lacher senex et servi Davus, Tibeus, Pyrrhias, mox etiam Sosias.

Atque Davus quidem ad aram confugit, unde Lacher eum depellere vult.

Sarmenta enim et facem ex aedibus afferuntur, quo aspectu summopere perterritus Davus conservos implorat, ut fugere sinant (4 sq.). Iamque adest Lacher facem incensam minitabundus in servum intendens. Quem deridet metus indicia nimis aperta edentem (18). Mox etiam sarmenta accendi iubet. Sed in hoc summo servi periculo Sosias accurrit hospitis illius Perinthii adventum nuntiaturus, a quo res in melius conversas esse ex Terentii Andria scimus (v. 906 sq.).

Nam hujus fabulae argumentum a Menandri Perinthia non ita multum differre ipse Terentius testis est, cum scribat Andr. prol 9 sq.

Menander fecit Andriam et Perinthiam,
qui utramvis recte norit, ambas noverit:
ita non dissimili sunt argumento, et tamen
dissimili oratione sunt factae ac stilo.
quae convenere in Andriam ex Perinthia
fatetur transtulisse atque usum pro suis.

(ἀνοδαρθεί)

Quae cum ita sint, cum versibus Oxyrhynchi repertis comparari possunt, quae in quinto Andriae actu fiunt (860 sq.). Ibi enim Simo dominus Davum servum nimis vafrum et dolosum, a quo iterum se deceptum esse opinatur, postquam vinciri et constrictum auferri jussit, his verbis compellat (866):

agenunciam: ego pol hodie, si vivo, tibi
ostendam, quid erum sit pericli fallere,

quibus respondent quae Laches dicit Perinth. 13 sq.

vai Δία, τὸ μὲν ἀπράγμονα
καὶ κοσφὸν ἐξαπατᾶν γὰρ ἴσθι δοκοῦσιν
φίλαρον.

Quae apud Terentium sequuntur a Perinthia aliena sunt. Verisimile igitur est Menandrum cum Andriam scriberet, res in Perinthia actas mutavisse et in brevius contraxisse.

Desunt etiam loci illi scurriles, quibus Laches servum illudit. Atque hoc quidem nescio an referendum sit, quod ait Terentius Andriam et Perinthiam dissimili oratione et stilo factas esse.

Nimirum τὸ φορτικὸν illud propter quod scaenam Oxyrhynchiam a Menandro alienam esse Leo indicaverat, in Perinthia admissum in Andria spretum erat.

Quod cum animadvertisset Koerte, Perinthiam a Menandro adulescente compositam, Andriam poetae seniori esse recte conclusisse putandus est.

Sunt etiam alia quibus hoc probari videatur, sed de his cum accuratius egerint Lindskog („Studien zum Antiken Drama, Miscellen II p. 11 sq.) et Koerte, ad horum virorum commentationes lectorem delegatum esse volo.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

σ. LXVII

Editiones „Perinthiae"

B. Grenfell et A. Hunt, The Oxyrhynchus Papyri no. 855, VI 150, London 1908

F. Leo, Komödienfragment aus Oxyrhynchus, „Hermes" XLIV (1909) 143.

σ. LXXIV Critica et Exegetica. In Perinthiam

W. Croenert, Woch. für klass. Philog. 1909 118

F. Fossataro: „La Perinzia di Menandro 'nell' Andria di Terenzio", „Rivista di Filologia" XXXXII (1914) 449.

A. Körte: Zur Perinthia des Menander „Hermes" XLIV (1909) 109.

J. van Leeuwen: Ad fragmentum comicum nuper repertum, „Mnemosyne" XXXVII (1909) 162.

F. Schöll: Menanders Perinthia in der Andria des Terenz, Sitzungsber. d. Heidelb. Ak. d. Wiss. 1912 Abh. 7.

(Λουκᾶς Ὀνᾶς)

(α ΠΕΡΙΝΘΙΑ")

σ. 120–123 ΠΕΡΙΝΘΙΑ.

Λ. . . . . , οὐ δ' ἀποδοῦθι [Πυρρία.
Δ. κλησαρίδ]ας ἴξειον φίρων. — Λ. τὸ πῦρ [δίδου.
Δ. καὶ πῦρ πρόδοδον. ὦ Τίβερι καὶ Γῆ,
ἔπειτα κἀρανάσου μ' ἀφίνε ἂν, Γῆ,
σὺν] δοῦλον ὄντα καὶ διαῶσαι [τ', ο]ὐ πάνυ;
οὐκ] ἂν μ' ἀφίνε, ἀλλὰ περιόψεσθέ με;
οὕτω] πρὸς ἀλλήλους ἔχουσι; προσέρχεται
ὁ Πυρ]ρίας ὅσον γε φορεῖν φίρων.
ἀπό]δεγμα. καὶ δᾶδ' αὐτὸν κινεῖν ἔχει
ὁ Λάχης ἀν]ὁδοῦθι. ΛΑΧ. πείθει ἴ[ν]ω κἀκεῖνο ταχύ.
νυνὶ γ' ἐπ]ὶ δυῖαι, Δᾶε, τὴν πανουργίαν,
τέχνην τιν' ὑμῖν λαμπρόν τ' ἐνθεῖδε με.
Δ. τέχνην ἐγώ; Λ. ναί, Δᾶε, τὸ μὴ ἀπραγμονεῖν
καὶ κοῦφον ἐξαπατᾶν γάρ ἐστι δεσπότου
φλύαρος. — Δ. οὐκ. Λ. εἰ δέ τις ἐκ τῶν φρενῶν

Pap. Oxyrh. 855. Unius tantum columnae pars inferior servata est. Menandrum auctorem suspicati sunt G.H. collato Perinthias fr. 393 K. (infra fr. 1) ad Perinthiam scripsit Körte in Hermes t. 44 (1909) p. 303. Antecedentis columnae exstant vestigia juxta v. 14 χοι, juxta v. 17 personae nota. ΕΩ (= ΕΩΣΙΑΣ), quam dispexit Schr(oeder) (ΒΩΣ G. H.). Lacher dominus e domo procedit ligna et ignem poscens. Initio Τίβερι καὶ Γῆ φυλάττει αὐτὸν suppl. Leo frustulum abscissum ΤΙΒ huic convenire monet K.

1. Πυρρία Leo. De Byrria Andriae, qui hinc petitur esse videtur, monet F. Schöll (Sb. d. Heidelb. Ak. 1912 VII p. 19)
2 φίρων: legit Sch. κλησαρίδας Wil. coll. Arist. Thesm. 728 δίδου vel τὸ π. ἔχει; S.
3 καὶ πυρ - P.
5. ὄντα. καὶ διαῶσαι.. ὑπάνυ. G.H. οὐδαῶν et οὐ G.H. post διαῶσαι (Herw.) interpunctionem exstitisse spatio verisimile fit. οὐ πάνυ Leo οὐ πάνυ; S.
6 Leo
7 οὕτω Leo, spatio testibus G.H. vix sufficiente, sed vestigia litt. w disp. Schr.
8 Wil.
9 τὸ G.H.
10 ΛΑΧ superscr. post ταχὺ fortasse punctum extare adnotavit G.H.
11 Leo
13 Lachetem respicere verba Davi insolenter gloriantis, quae exhibet fr. 393 K (infra fr. 1) cognovit K.
14 ἐξαπατᾶν P. 15 εἰ δέ τις G.H. εἴδε Le.

(ἀποδοῦθι)

σταυρὸν – ἐνιόθυν; Δ. οὐχὶ πρὸς σοῦ, δέσποτα.
Λ. ὁ μὲν πονηρὸν, ὁ θεαὸν ἐνθάδ' ἀρτίως
κατὰ τῶν σκιδῶν. τὴν πλησιονομίαν φι[λ]τατο.
– – – – – – – – π]ολῶν. Δ. ἔξεις χάριν
– – – – – – – – – σ ὑφ' ὧν. ΛΑΧ. κάστ[ε 20
– – – – – – [σω]ΙΔΣ. [ἀρτι]ως ἀφ' ὧν
– – – – – – – – φρόνησον γάρ κἀν κόνδυ
– – – – – – – – – – ρτον τ' ἐστὶ τὸ —

16 ad σταυρὸν K confert Plin. Nat. Hist. XII 68 u sudant autem (murrae) priusquam incidantur stacten dictam, cui nulla praefertur et Plaut. Curc. 100 utinam mihi stacte, tu cinnamum, turosa. σταυρὸν: ἐνιόθυν P
16 sq. Saekel, Questiones comicae p. 25 sq.
18 cf. Aristoph. Pac. 241 ὁ κατὰ τοῖν σκιδοῖν et schol.: σκυβδινοῦν ἐπὶ τῶν δὶς δυδίας ἀποτιδώντων. φιλτατο G.H. Schr. φιλτάτου Schmidt
19 ὀδῶν (?) G.H. ὁλῶν Schr. ἐπῳδῶν (?) G.H. λίφ' οὐ νῦν τῶνδ' ὁδῶν Schmidt
20. in. νῶν φρόνησον Leo κόσμον διορθωθὲν S. ΛΑΧ supposer.
21 in. τὸν ἀλφ(α) dub. S. τὸν τοιοῦτον τόλμ(ης) ὡς Schmidt nomen novi interlocutoris superscr. Σωσίας potius quam Πυρρίας esse videbatur Schroedero. Idem nomen in antecedentis col. margine dextero ad v. 17 apparet; cf. adn. ad initium hujus columnae. ἀρτίως Saekel.
22 cf. fr. 195 K. ΚΑΝΡ.
23 hic versus ultimus columnae fuisse videtur.

Fragmenta aliunde nota. Periuthia fr. 1–9.

1. ὅστις παραλαβὼν δεσπότου ἀπράγμονα
καὶ ποῦρον ἐξαπατᾷ θεράπων, οὐκ οἶδ' ὅ τι
ὅλον μεγαλεῖον ἐστι λαπιπραγμένον,
ἐπαβιστερώσας τὸν πάλαι γ' ἀβύστερον.
Phot. Berol. p. 5. Suid. s.v. ἀβίστερον = fr. 393 K. ἀόριστον ἀόριστον Μένανδρος Περινθίᾳ
4 πορν Suid., πάλαι Phot., γ' insert. Reitzenstein. Dari verba sunt, ad quae respicit Lacher v. 13 sqq.

2 οὐπώποτ' ἐξήλυσα πολυλλῶν νυμφῶν.
εἰς τὸ ἴσον ὄγκον τῷ σφόδρ' ἔχει κιδῶν.
Stob. flor. IV 55, 2 H. (123, 2 Mein.) = fr. 394 K. Μενάνδρου Περινθίας.
de argumento cf. Saekel l.c. p. 29.

3 ὃς ἴσον κατανὰ σκλάβων
ἐν τῇ πόλει τὸ οἰνόδον ἐκπώδα φίλον
θάτερον

(ἀπαλὸν θυ)

("ΠΕΡΙΝΘΙΑ")

Poll. X.12 = fr. 395 K. ἐκαλοῦτο δὲ ταῦτα (τὰ ἐκπώματα) ὑπὸ τῶν κωμῳδῶν καὶ κασανὰ, οἷον ὠμοτραχήλια, ὡς φησι Μένανδρος ἐν τῇ Περινθίᾳ.
1. ὁ ἐστι κασανὰ codd., corr. Bentley.
2 φίλον C. θάτερον P. φίλον/θάτερον Sackel. verba sunt adulescentis cum amico colloquentis; cf. Sackel l.c. p. 28

4. ἐπὶ τῶν ἀναξυρῶν εἰκὸς πομπεῖαι τινὲς
σφόδρα λοίδορον.
Harpocr., Phot., Suid. = fr. 396 K. πομπεῖαι καὶ πομπεῖον· ἀντὶ τοῦ λοιδορίας καὶ λοιδορεῖν .... ἡ γραφὴ δὲ ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς Διονυσιακαῖς πομπαῖς ἐπὶ τῶν ἀναξυρῶν λοιδορουμένων ἀλλήλαις. Μένανδρος Περινθίᾳ.

5 ὀδύνας ἡ γραῦς ὅλας
νύκτα παρῶν, ἀλλὰ πίλλ' ἐπιτεινῶν.
Athen. XI 504a = fr. 397 K (τῶν φιάλων) πάνυ τοῦ φιλεῖν ἔδωκεν τῷ παιδὶ περιστοβεῖν ἐν ταύταις πιδεῖσας. τὸ νύκτα πίλλ' τοῦ' εἶναι λέγει· παρατιθέμενος Μένανδρον ἐν Περινθίᾳ.
1 λέγων A. corr. Mus
2. ἀλλ' ἐπιτεῖν αὐ νύκτα susp. Kaib. describitur temulenta obstetrix, cf. Ter. And. 228 sq.

6 τὸ παιδίον δ' ἐκεῖθεν ἐξενεγκὼν φέρων.
Athen. VII 301 b = fr. 398 K. πλυθεῖσιν δὲ δίφρον ἐξενεγκὼν (τὰ δεπτὰ ἰχθύδια) κατὰ τὸ πλυτόν ... Μένανδρος Περινθίᾳ
δ' omis. A. — Davi verba sunt, cf. Ter. And. 369.

7 οὐδ' αὐτὸν ἐστι σὺν θεοῖς ὑπόφυσον.
Max. Plan. schol. Hermog. (Rhet. Gr. V. 486) = fr. 399 K. κύκλῳ δὲ (τὸ ὑπόφυσον) ἐπὶ τῶν δαιμόνων μὴ ἔχοντα καὶ ἐπίκουρον, πονηρὸν δὲ τὸ ἔνδον. καὶ Μένανδρος ἐν τῇ Περινθίᾳ φησίν.
ἀστὸς Nencini.

8 τὰ δ' ἄλλ' ἀλίπαρα σώματ' οὐδὲν δυνατά.
Suid. = fr. 400 K. ἀλίπαρον· ἀνόθευτον, καθαρόν, ἀθικτόν, ἀγνάφευτον. Μένανδρος Περινθίᾳ.
οὐδὲν codd., corr. Meineke

9 Αἰάντειον χιτῶν
Mill. Mel. 355 (Zenob. 1 60) = fr. 401 K γέγονεν τοῦτον Μένανδρος ἐν τῇ Περινθίᾳ τῇ πρώτῃ. Δίφορος δὲ ὁ Πλυσθένους ὁ ὑπομνηματογράφος τὸ Καρικὸν Αἴαντα ὑπομνήματον γεγραφὼς· τοῦτο δὲ ὑπόλυτον ὅλῃ δὲ ἡ ναῖα χειροποίητον, γυνὴ ἐφευρεῖν δὲ Αἴας τῷ χιτῶνι ἐχρήσατο.